Beynəlxalq müşahidəçilər seçkilərin ədalətli,

Seçkiləri 51 beynəlxalq

Sentyabrın 1-də ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin etmiş Azərbaycan Respublikasının bütün ərazilərində növbədənkənar parlament seçkiləri keçirilib. Seçki prosesini müşahidə etmək üçün 51 beynəlxalq qurumdan və 69 ölkədən 598 nəfər akkreditə olunub. Yerli müşahidəçilərə gəlincə isə, ümumilikdə 112 749-a yaxın şəxs qeydə alınıb ki, onlardan 65 mindən çoxu 25 siyasi partiyanı təmsil edirdilər.
Paytaxt Bakıda və regionlarda, eləcə də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə seçkiləri izləyən beynəlxalq müşahidəçilər Azərbaycanda parlament seçkilərinin şəffaf və demokratik keçirildiyini, seçici fəallığının yüksək səviyyədə olduğunu bildiriblər.

Maksim Leskov,
Müstəqil Dövlətlər Birliyindən olan monitorinq missiyasının nümayəndəsi:

- Biz beynəlxalq müşahidəçi qismində növbədənkənar parlament seçkilərində iştirak etməkdən çox məmnunuq. Tarixdə ilk dəfə Azərbaycanın bütün suveren ərazisində parlament seçkiləri keçirilir. İnsanların sevinclə, bayram əhvali-ruhiyyəsi ilə səsvermədə iştirak etdiklərini görməkdən çox məmnunuq. Başa düşürük ki, bir müddət əvvəl elə bu ərazidə müharibə gedirdi və indi belə demokratik prosedurda iştirak edən insanları görmək çox vacibdir. Biz islam dünyasının mədəniyyət paytaxtı olan ən gözəl Şuşa şəhərinə gəldik. Bu gün səhər saatlarında seçki məntəqəsinin açılmasını izlədik, demək istəyirəm ki, çoxları artıq səsvermə hüququndan istifadə edib. Səsvermə üçün bütün lazımi şərait yaradılıb. Seçici fəallığı yüksək səviyyədədir.

Xan Cam Seyfullah,
Pakistan Senatının üzvü:

- Biz Azərbaycanda keçirilən növbədənkənar parlament seçkilərini müşahidə etmək üçün buradayıq. Bu vaxtadək seçki prosesinin çox yüksək səviyyədə getdiyini və hər şeyin qaydasında olduğunu görürük. Ümid edirəm ki, Azərbaycan xalqı öz layiqli nümayəndələrini seçəcək, çünki demokratiyanın mahiyyəti elə budur.

Seçkiləri müşahidə etmək məqsədilə Pakistandan buraya Azərbaycanın dostları kimi gəlmişik. Biz seçkilərin çox azad və qərəzsiz keçdiyini müşahidə etdik. Başqa məntəqələrə gedib oradakı seçki prosesini də müşahidə edəcəyik. Ümumilikdə hər şey qaydasındadır.

Ahmet Yener,
Türkiyə Yüksək Seçim Kurulunun (YSK) sədri:

- İkinci dəfədir Azərbaycanda seçkilərdə müşahidəçi qismində iştirak edirəm. Daha əvvəl prezident seçkilərində bu vəzifəni yerinə yetirmişdim. Seçki prosesində şəffaflıq müşahidə edilir. Bu gün böyük gündür. Can Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində 30 ildən sonra ilk dəfə parlament seçkiləri keçirilir. Prosesin qaydalara uyğun aparılması və azərbaycanlı qardaşlarımızın seçkilərə marağının böyük olması məni sevindirdi. Burada insanların rahat səs verməsi üçün yaxşı şərait yaradılıb. Seçkilər Azərbaycan və türk dünyası üçün xeyirli olsun .

Sitara Ayaz,
Beynəlxalq Parlamentarilər Konqresinin (BPK) Baş katibi:

- Azərbaycana uğurlar arzulayırıq və növbədənkənar parlament seçkilərinin nəticələrini səbirsizliklə gözləyirik. Biz Azərbaycanda seçkiləri müşahidə etmək üçün buradayıq. Saat 10:00-dan müxtəlif seçki məntəqələrini gəzməyə başlamışıq və indiyədək üç seçki məntəqəsində olmuşuq. Seçici aktivliyi qənaətbəxşdir. İndiyə qədər hər şey çox yaxşı gedir. Biz başqa seçki məntəqələrinə də gedəcəyik.

Ahmet Zenbilci,
Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasının (TÜRKPA) nümayəndə heyətinin rəhbəri:

- Biz TÜRKPA nümayəndə heyəti olaraq Azərbaycanda keçirilən növbədənkənar parlament seçkilərini izləyirik. Müşahidələrimiz göstərir ki, seçkilər demokratik və şəffaf şəkildə davam edir. Bundan çox məmnunuq. Bütün namizədlərə uğurlar arzulayıram. Bu seçki Azərbaycan üçün çox önəmlidir. Seçiləcək namizədlərin həm parlamentə, həm də ölkəyə uğurlu, xeyirli olmasını diləyirəm. Türkiyə və Azərbaycanın qardaşlığı hamıya məlumdur. Biz dünyaya bəyan edirik ki, bu seçki prosesi demokratik şəkildə keçirilir. Biz bunu çox uğurlu hesab edirik.

Sos Mauzin,
Kamboca Milli Assambleyasının üzvü:

- Biz bu gün səhər saatlarından müxtəlif məntəqələrdə müşahidəçilik etdik və şahidi olduq ki, hər şey çox yaxşı təşkil edilib. Parlament seçkilərində təşkilatçılıq yüksək səviyyədədir. Bir çox yerli və xarici müşahidəçilərlə görüşmüşük. İnsanlar bir-bir gəlib öz hüquqlarından istifadə edir, istədikləri, dəstəklədikləri partiyaya, namizədlərə səs verirlər. Bu, demokratiyanın bariz nümunəsidir.

Qurban Huseyin,
britaniyalı deputat, Lordlar palatasının üzvü:

- Müşahidələrimə görə, buradakı seçki Britaniya krallığındakı ilə eyni sistemdə aparılır. Proses eynidir. Vətəndaş gəlir, öz vəsiqəsini göstərir, yoxlandıqdan sonra daxil olur və səs verir. Vətəndaşa xüsusi kağız verilir. Səs verən vətəndaş bülleteni qutuya atır. Hər kəs azad şəkildə öz istədiyi namizədi seçir. Bu, Britaniyada da belədir. Seçkilərdə hər hansı fərqli bir hal müşahidə etməmişəm.

Maykl Krid,
ATƏT-in Müşahidə Missiyasının koordinatoru:

- ATƏT-in Parlament Assambleyası burada 55 nümayəndə və 200 nəfərdən çox qısamüddətli müşahidəçilərlə təmsil olunur. Missiyanın müşahidə nəticələri sabahkı mətbuat konfransında elan ediləcək. Biz burada olmaqdan məmnunuq. Bizim missiyamız bura Azərbaycan hökumətinin dəvəti ilə gəlib. Müşahidəçilərimiz bugünkü seçki prosesini izləyəcək. Biz burada fantastik günlər keçirdik, siyasi partiyaların, eləcə də vətəndaş cəmiyyətinin, Mərkəzi Seçki Komissiyasının nümayəndələri ilə görüşdük. Bu gün isə əvvəlki görüşlərdə eşitdiklərimizi görmək istəyirik. ATƏT-in Parlament Assambleyası burada 55 nümayəndə ilə təmsil olunub. Ümumilikdə isə ATƏT 200 nəfərdən çox qısamüddətli müşahidəçilərlə təmsil olunur. Bu, mənim olduğum ilk seçki məntəqəsidir və bütün seçki prosesini ətraflı müşahidə etmək istəyirəm. Sabah isə biz keçirəcəyimiz mətbuat konfransında nəticələri açıqlayacağıq.

Dmitri Juk,
Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) Parlament Assambleyasının nümayəndəsi, Belarus parlamentinin senatoru:

- Seçki müşahidəçisi kimi məni namizədlərin çoxluğu - Milli Məclisə 125 yer üçün 900-dən çox namizədin olması - çox müsbət şəkildə təəccübləndirdi. Bu, çox yaxşı rəqabətdir. Bütün namizədlər üçün bərabər şərait yaradılıb, bu da beynəlxalq normalar və seçkilərin ədalətliliyi baxımından çox vacibdir. Ümid edirəm ki, Azərbaycanda parlament formalaşacaq və effektiv fəaliyyət göstərəcək. Seçkilər çox yaxşı təşkil olunub və bütün məntəqələrdə insanların rahat şəkildə səs verə və seçimlərini edə biləcəkləri bütün şərait mövcuddur. Seçkilərin erkən keçirilməsi və hazırlıq üçün bir neçə ayın sərf edilməsi ölkədə siyasi həyata heç bir təsir göstərməyib, insanlar bu vəziyyəti sakit qarşılayıblar. Bu gün səsvermə prosesi də sakit keçməkdədir, heç bir qeyri-adi hal yoxdur, heç kimə təzyiq göstərilmir.

Seçkilərin hazırlıq prosesi ilə bağlı Juk qeyd edib ki, 30-31 avqust tarixlərində Konstitusiya Məhkəməsində və Mərkəzi Seçki Komissiyasında müşahidəçilərə Milli Məclisə seçkilərin hazırlıq mərhələsi haqqında çox ətraflı məlumat verilib ki, bu da çox vacibdir.

Lidiya Smirnova,
Müstəqil Dövlətlər Birliyindən (MDB) olan missiyanın nümayəndəsi:

- Müstəqil Dövlətlər Birliyindən olan missiyanın müşahidəçiləri Azərbaycanda növbədənkənar parlament seçkilərində səsvermənin gedişindən razıdırlar. Şuşadakı 124 saylı seçki dairəsinin 47 saylı məntəqəsində səsvermə prosesində seçicilərin yüksək fəallığı müşahidə olunur. İlk dəfədir ki, Azərbaycanda müşahidəçi missiyasının tərkibindəyəm. Bu məntəqədə atmosfer çox mehribandır. Biz çoxlu sayda seçici gördük, sizin seçki sisteminizin, səsvermə prosedurunun xüsusiyyətləri ilə tanış olduq. Deyə bilərəm ki, vətəndaşların bütün seçki hüquqları qanunun tələblərinə uyğun olaraq tam şəkildə həyata keçirilir.

Machava Benedito Xadreque,
Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatından müşahidəçi:

- Azərbaycanda demokratik ənənələrin davam etdirilməsi üçün səsvermədə iştirak etmək çox vacibdir. Seçicilər seçki məntəqəsinə gəlməkdə maraqlıdırlar. Mən bu münasibətlə Azərbaycan xalqını təbrik etməliyəm, çünki parlamentdə kimin təmsil olunacağı ilə bağlı öz seçimini etməyi bacarır. Səsvermənin mətbuatda işıqlandırılması Azərbaycanda və ya ondan kənarda olan hər kəsə öz seçimini etməyin və ölkənizdə demokratik ənənələri qoruyub saxlamağın vacib olduğunu göstərmək üçün də mühümdür. Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının seçkilərə dəvəti dünyaya göstərir ki, Qoşulmama Hərəkatı seçki prosesində şəffaflığa böyük əhəmiyyət verən bir təşkilatdır. Çünki biz demokratiyanı məhz belə qururuq. Azərbaycan hökuməti və xalqı bu prosesin içindədir.

Anar Dubanbayeva,
Qırğızıstan Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü:

- Azərbaycanda keçirilən növbədənkənar parlament seçkilərində qanunla nəzərdə tutulmuş bütün qaydalara yüksək səviyyədə riayət olunur. Artıq 5 seçki məntəqəsində müşahidələr aparmışıq. Bu seçki məntəqələrində ancaq yüksək təşkilatçılıq gördük. Seçicilər istədikləri namizədə sərbəst şəkildə səs verirlər. Biz bu seçkilərdə yüksək təşkilatçılığı müşahidə etdik.

Vladimir Borovenko,
MDB Parlamentlərarası Assambleyasında (MDB PA) Belarusdan olan müşahidəçi:

- Biz Azərbaycanda keçirilən seçkilərin təşkili səviyyəsini yüksək qiymətləndiririk. Məntəqələrin necə hazırlandığı dərhal nəzərə çarpır. Hər şey ən yüksək səviyyədə təşkil olunub. Digər seçki məntəqələrində olarkən də təşkilatçılığın yaxşı olduğunu müşahidə etdik. Biz artıq MDB PA-dan olan həmkarlarımızla 7 seçki məntəqəsində olmuşuq, ona görə də artıq müəyyən təəssüratlarımız yaranıb. Seçkilərin yüksək təşkilini, Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən aparılan hazırlıq işlərini xüsusilə qeyd etmək istərdim.

Vitaliy Jakot,
Moldova parlamentinin deputatı, Moldova-Azərbaycan Dostluq Qrupunun rəhbəri:

- Seçkilər azad və konstruktiv şəraitdə keçir, indiyədək hər hansı qanun pozuntusu qeydə alınmayıb. Bu, Azərbaycanda müşahidə etdiyim ilk seçkilər deyil. Birinci dəfə mən növbədənkənar prezident seçkilərini müşahidə etmək şərəfinə nail olmuşdum. O zaman mən Qarabağda idim, Xankəndi, Şuşa və Ağdamda seçkinin gedişatını müşahidə etdim. Bu dəfə isə Bakı və ətraf regionlarda seçki prosesini müşahidə etdim. Seçkilər azad və konstruktiv şəraitdə keçir, indiyədək hər hansı qanun pozuntusu qeydə alınmayıb. Mən həm dairə seçki komissiyalarının sədrləri və üzvləri ilə, həm də ayrı-ayrı siyasi partiyaların müşahidəçiləri ilə söhbət etmişəm. Eyni zamanda seçicilərlə də danışmaq imkanım olub. Söhbət etdiyim seçicilərin hamısı qeyd etdilər ki, seçki məntəqələrinin ünvanlarını əvvəlcədən müəyyənləşdirib, rahatlıqla tapa biliblər. Yerlərdə dairə seçki komissiyalarının üzvləri ilə konstruktiv şəraitdə söhbət etmişik. Seçkilərə həm infrastruktur, həm sosial ünsiyyət, həm də təşkilatçılıq baxımından yaxşı hazırlıq görülüb.

Syed Vasim Huseyn,
İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (İƏTPA) Pakistandan olan üzvü:

- Bu vaxta qədər müşahidə etdiklərimə əsasən əminliklə deyə bilərəm ki, seçkilər çox ədalətli keçir. Pakistan və Azərbaycan dost ölkələrdir. Pakistan xalqı Azərbaycan xalqına hər zaman firavanlıq arzulayıb.

Məryəm Fayzullina,
Müstəqil Dövlətlər Birliyi:

- Səsvermə prosesi qanunvericiliyə uyğun şəkildə keçirilir. Məntəqədə çoxlu sayda yerli müşahidəçi də fəaliyyət göstərir. Seçicilər sevinc hissi ilə səsvermədə iştirak edirlər, hətta burada növbə də yaranıb. Hazırda səsvermə prosesi normal rejimdə davam edir.

Şamil Ayrım,
Türkiyə parlamentinin müşahidə missiyasının rəhbəri:

- Qardaş Azərbaycanda bundan əvvəl prezident seçkilərini izləmişdik. Can Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində 30 ildən sonra ilk dəfə parlament seçkiləri keçirilir. Türkiyə olaraq bu seçkilər və onun nəticələri bizim üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Seçki prosesində şəffaf seçim müşahidə edilir. Qadınların, gənclərin fəallığı bizi məmnun edir.

Başda Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan olmaqla 86 milyon Türkiyə vətəndaşı Azərbaycanın yanındadır və hər zaman da yanında olacaq. Azərbaycanın qarşıdakı 5 ili çox önəmlidir. Çünki Cənubi Qafqazda Azərbaycanın sülh və sabitlik uğrunda səyləri, ölkənin xarici siyasətinin müəyyən edilməsi, regionda sülhün daimi olması vətəndaşların seçimlərinin nəticələrindən də asılıdır və proses çox önəmlidir. Bu seçkilərdə kim qazanırsa qazansın, əsas olan Azərbaycanın tərəqqisi və inkişafıdır.

Andrey Yatskin,
MDB Parlamentlərarası Assambleyasından olan beynəlxalq müşahidəçilər qrupunun koordinatoru:

- Azərbaycan Respublikası parlamentinə seçkilərdə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Parlamentlərarası Assambleyasının müşahidəçilərindən ibarət nümayəndə heyətini təmsil edirik. Nümayəndə heyətimiz təxminən 40 nəfərdir, onların hamısı Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasında akkreditə olunublar. Mən seçki məntəqələrində səsvermənin təşkilini qeyd etmək istərdim. Məntəqələr yüksək səviyyədə hazırlanıb. Bunu həm əyani materiallardan, həm də öz namizədliyini irəli sürmüş siyasi təşkilatların nümayəndələri ilə ünsiyyətdə olanda görmək mümkündür. Artıq səhər saatlarından insanlar həvəslə, fəal həyat mövqeyi ilə seçkilərə səs verməyə hazırlaşıblar.

Dmitri Kobitski,
Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlamentlərarası Assambleyası Şurasının baş katibi:

- Məntəqələr açılandan səsvermə prosesinin gedişatını müşahidə edirik. Hələlik heç bir qanun pozuntusu müəyyən etməmişik. Biz, o cümlədən hər hansı pozuntunun olmadığını təsdiqləyən müşahidəçilər bu qənaətdədir. Azərbaycan Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən seçki kampaniyası çox layiqli səviyyədə təşkil olunub. Biz bunu Azərbaycanda seçkilər zamanı ilk dəfə deyil ki, təsdiqləyirik. 40 nəfərdən ibarət missiyamız kifayət qədər çoxlu sayda seçki məntəqəsinə baş çəkəcək. Axşam biz nəticələrə yekun vuracağıq, monitorinq qrupumuzu toplayaraq təəssüratları bölüşəcəyik və yekun nəticəmizi hazırlayacağıq. İlkin nəticələri bazar ertəsi mətbuat konfransında açıqlayacağıq. Amma biz onları yalnız Konstitusiya Məhkəməsi rəsmi şəkildə seçkiləri baş tutmuş saydıqdan və nəticələri təsdiq etdikdən sonra rəsmən elan edə biləcəyik. Biz Azərbaycanda seçki prosesinin təşkilindən çox razıyıq. Hər şey ən yüksək səviyyədə demokratik standartlara uyğundur, ona görə də bu gün bizim seçki prosesi ilə bağlı heç bir iradımız yoxdur.

Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərində gənclər yüksək fəallıq nümayiş etdirirlər. Partiyalarla, onların qərargahları ilə, ayrı-ayrı namizədlərlə ünsiyyətdə olanda görürük ki, partiya siyahılarında çoxlu sayda gəncin adı var. Biz gənclərin fəallığını seçki məntəqəsində müşahidə edirik. Azərbaycanda gənclər siyasətə yüksək maraq göstərirlər. Biz bunu fevralda keçirilən prezident seçkiləri zamanı da gördük. Sizin çox fəal gəncləriniz var.

Petar Kanev,
Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (QDİƏT PA) vitse-prezidenti:

- Azərbaycanda parlament seçkilərinin təşkilatçılıq səviyyəsi heyranedicidir. Bu, Azərbaycana ilk səfərim deyil və hər dəfə burada təşkilatçılıq səviyyəsinin yüksəkliyindən təsirlənirəm. Bu gün 8 seçki məntəqəsini ziyarət etdik və seçicilərin iştirakının sabit olduğunu müşahidə etdik. Günün sonunda iştirakın yüksək olacağına əminəm. Gələcək parlament üzvlərinə, əlbəttə ki, bütün Azərbaycan xalqına uğurlar arzulayıram.

Arslanbek Malıyev,
Qırğızıstan parlamentinin üzvü:

- Parlament seçkiləri kifayət qədər yüksək səviyyədə keçirilir. Burada bütün partiyaların fəallığı müşahidə olunur. Seçicilərin rahat şəkildə səs verə bilmələri üçün mümkün olan bütün şərait yaradılıb. Respublikanın bütün vətəndaşları sərbəst şəkildə səs verə bilərlər. Onlar üçün heç bir maneə yoxdur.

Zaur Darğalı,
Gürcüstan parlamentinin deputatı:

- Seçici aktivliyi əhalinin Azərbaycan dövlətinə, liderinə dəstəyini nümayiş etdirməsinin göstəricisidir. Bu gün səhər saatlarından 10-a yaxın seçki məntəqəsini müşahidə etmişik. Seçkilər çox yüksək səviyyədə təşkil olunub. Seçicilərin aktivliyi diqqət çəkir. Biz artıq Azərbaycanda ikinci seçkidir ki, müşahidəçi kimi iştirak edirik. Seçki fəallığı əhalinin, vətəndaşların öz dövlətinə və gələcəyinə önəm verdiyini göstərir. Bu cür hallar ölkənin güclənməsi üçün çox önəmlidir.

şəffaf və demokratik keçdiyini bəyan etdilər

qurumdan və 69 ölkədən 598 müşahidəçi izləyib

Xüsusilə vurğulamaq istərdim ki, Azərbaycanda ərazi bütövlüyü bərpa olunduqdan sonra ilk dəfə parlament seçkiləri keçirilir. Bu isə bölgəmizdə sülhün bərpa olunması baxımından böyük və müsbət haldır".

Naike Gruppioni,
İtaliya parlamentinin müşahidəçisi:

- Azərbaycanda parlament seçkiləri qanunlara uyğun keçirilir. Seçki məntəqələrində səhərdən bəri müşahidə aparıram və nəticələrdən çox razıyam. Seçki komissiyaları çox yüksək səviyyədə işləyir. Parlament seçkiləri aktiv keçir. Pozuntular yoxdur və səsvermə prosesi şəffaf şəkildə baş verir. Bütün vətəndaşlara səs vermək imkanı yaradılır.

İoane Tupou Navaykula,
Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının Ficidən olan müşahidəçisi:

- Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatından olan müşahidəçilər missiyası iki seçki məntəqəsində olub və gənclərin fəal iştirakı onları heyran edib. Gənclərin səsi çox önəmlidir. Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərində müşahidəçi olmaq çox maraqlıdır.

Leonid Anfimov,
Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) müşahidə missiyasının rəhbəri:

- Azərbaycanda beynəlxalq müşahidəçilərə parlament seçkilərini izləmək üçün bütün şərait yaradılıb. Mərkəzi Seçki Komissiyası beynəlxalq müşahidəçilərə missiyalarını həyata keçirmələri üçün nə lazımdırsa edib. Missiyamız əsasən daxili qanunvericiliyə və seçkiləri tənzimləyən beynəlxalq normalara riayət edilməsinə diqqət yetirir. Seçki məntəqələrində müşahidəçilər tərəfindən ciddi pozuntular və ya şikayətlər qeydə alınmayıb, bu isə seçki prosesinin müəyyən edilmiş standartlara uyğun keçdiyini göstərir. Müxtəlif yaş qruplarının seçkilərdə iştirakı da xüsusi diqqət çəkir. Məni maraqlandıran odur ki, insanlar seçimlərini nə qədər şüurlu şəkildə edir. Danışdığımız, demək olar ki, bütün insanlar artıq namizədlərini müəyyənləşdiriblər ki, bu da seçki prosesinin yetkinliyini göstərir.

Lamin Sanne,
Qambiyalı müşahidəçi:

- Seçkilərdəki şəffaflıq hökumətin ölkədə demokratiyanı necə möhkəmləndirdiyini göstərir. Milli Məclisə növbədənkənar seçkilərdə səsvermə prosesi yüksək səviyyədə təşkil olunub, vətəndaşların öz iradəsini azad ifadə etməsi üçün hər cür şərait yaradılıb.

Seçicilər seçki məntəqələrinə gedir və sərbəst şəkildə səsvermə hüquqlarından istifadə edirlər. Prosesin təşkilinə gəlincə, gördüklərim məni təsirləndirdi. Bu gün vətəndaşlar parlamentdə kimi görmək istədiklərinə qərar verirlər.

Sergey Xomenko,
Belarus Respublikası Milli Məclisi Respublika Şurasının sədr müavini:

- Bu gün Azərbaycanda əsl bayramdır. Artıq partiyaların nümayəndələri, hüquq ictimaiyyəti, tələbələr və hərbçilərlə ünsiyyət qura bilmişəm. Onların hamısı Azərbaycan Milli Məclisinə seçkilərlə bağlı hər bir Azərbaycan Respublikası vətəndaşının üzərinə düşən məsuliyyəti dərk edərək, bu günü xalqın iradəsinin səmimi ifadəsi günü kimi gözləyirmiş. Bu məsuliyyət dərəcəsi kontekstində hər kəs deyirdi ki, Azərbaycanın əsl vətənpərvərləri parlamentdə təmsil olunmalıdır. Biz indi hərbi əməliyyatlardan sonra bərpa olunan ərazidəyik. Qarabağ torpağında olan tərəqqi göz qabağındadır. Biz hazırda gözəl məktəb binasındayıq, axı təhsil ocağı respublikanın gələcəyinin formalaşdığı yerdir. Belə bir binada olan vətəndaşlar dövlətin onlara qayğı göstərdiyini, millət vəkillərinin isə xalqın iradəsinin əsl bələdçiləri olduğunu daim xatırlayacaq. Biz təşkilatçılığın perspektivli dərəcəsini görürük. Baş çəkdiyimiz bütün seçki məntəqələri Azərbaycan Seçki Məcəlləsinə uyğun avadanlıqla təchiz olunub, ictimai asayiş təmin edilib. Bakıdan Füzuliyə qədər bütün yolboyu insanların bayram əhvali-ruhiyyəsini, istənilən dövlətdə seçki günü hökm sürməsi lazım olan nizam-intizamı müşahidə etdik.

İrakli Kadaqişvili,
Gürcüstan parlamentinin üzvü, beynəlxalq müşahidəçilərdən ibarət nümayəndə heyətinin rəhbəri:

- Nümayəndə heyətimiz səhər saatlarından 8 seçki məntəqəsində olub. Deyə bilərik ki, seçkilər sakit, mütəşəkkil şəraitdə keçirilir. Prosesdə heç bir ciddi pozuntu müşahidə etmədik. Seçkilər həmişə olduğu kimi, mütəşəkkil davam edir və ümidvarıq ki, günün sonunadək səs vermək istəyən hər kəs bu imkandan istifadə edəcək. Əlbəttə, bu, öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdikdən sonra Azərbaycanın həyatında baş verən mühüm prosesdir, çünki seçkilər ölkənin bütün suveren ərazisində keçirilir. Prezident seçkiləri kimi, parlament seçkiləri də Azərbaycan xalqını bir daha birləşdirdi.

Kılıç Filiz,
TÜRKPA-nın müşahidəçilər qrupunun üzvü:

- Biz burada TürkPA-nı təmsil edirik. Səhər Bakıda məntəqələrin açılışını izlədik. Prosesin qaydalar çərçivəsində aparıldığını müşahidə etdik. Sonra da nümayəndə heyətimizlə birgə Qobustana və Şamaxıya gəldik. Hazırda Şamaxıda seçkiləri müşahidə edirik. Seçicilərin və məntəqə əməkdaşlarının səsvermə prosesindən, onun gedişatından məmnun olduqlarını gördük. Seçkilər şəffaf təşkil olunub. Şamaxı önəmli bir şəhərdir. Burada "Türk şəhidliyi" abidəsini də ziyarət etdik. Mən bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirəm. Bu seçkilərin də Azərbaycan xalqına və dövlətinə, türk dünyasına xeyirli, uğurlu olmasını arzulayıram.

Corc Birnbaum,
ABŞ-nin "Oracle Advisory Group" təşkilatının nümayəndəsi:

- Təşkilatımız 2013-cü ildən başlayaraq Azərbaycanda keçirilən seçkiləri müşahidə edir. Azərbaycanda həmişə yüksək seçki fəallığının şahidi olmuşuq. Bu il ölkədə keçirilmiş növbədənkənar prezident və indiki parlament seçkiləri özündə əsl vətənpərvərliyi əks etdirir. Biz hazırda yüksək seçki fəallığı müşahidə edirik. Seçki prosesi maneəsiz keçir. Azərbaycanda yüksək seçki fəallığını müşahidə etmək olduqca heyranedicidir.

Vladimir Kreydenko,
Ukrayna-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun həmsədri:

- İndiyə qədər 6 seçki məntəqəsində olmuşuq və müşahidələrimizə əsasən, deyə bilərik ki, Azərbaycanda keçirilən parlament seçkiləri beynəlxalq standartlara uyğundur. Seçki prosesi üçün zəruri olan hər şey yüksək səviyyədə təmin edilib. Əsas məsələ odur ki, müşahidəçilər üçün lazımi şərait yaradılıb və onların prosesi yaxından izləməsi üçün heç bir maneə yoxdur. Onu da qeyd edim ki, Azərbaycanda keçirilən seçkilərdə bir vacib məqam var. Bir çox ölkədən fərqli olaraq, Azərbaycanda seçicilərin barmağına mürəkkəb vurulur ki, bu da seçki saxtakarlığının qarşısını alır, bir vətəndaşın ikinci dəfə səs verməsini mümkünsüz edir. Bu, təqdirəlayiq haldır. Azərbaycan xalqına arzulayıram ki, layiqli namizədlərini seçsin və seçiləcək hər bir deputat da, öz növbəsində xalqa töhfəsini versin.

Yakob Eyeru,
Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının üzvü:

- Seçki prosesinin gedişindən razı qaldım. Səsvermə kifayət qədər şəffaf keçirilir.

Azərbaycanda növbədənkənar parlament seçkiləri ilə bağlı seçki prosesi demokratik norma və qaydalara uyğundur.

David Matikaşvili,
Gürcüstan parlamentinin GUAM təşkilatının demokratiya və iqtisadi inkişafı üzrə nümayəndəsi:

- Bu parlament seçkiləri Azərbaycan üçün tarixi əhəmiyyət daşıyır, çünki ilk dəfə ölkə üzrə bütün ərazidə keçirilir. Biz GUAM-ın parlamentlərarası nümayəndə heyətini təmsil edirik. Bu təşkilat dörd ölkəni birləşdirir: Azərbaycan, Gürcüstan, Ukrayna və Moldova. Biz Gürcüstan tərəfini təmsil edirik. Bu parlament seçkiləri Azərbaycanın tarixində əhəmiyyətli bir mərhələdir, çünki seçki prosesi ölkə üzrə bütün ərazidə baş tutur. Təxminən 5-6 seçki məntəqəsini ziyarət etdik və seçkilərin sabit və problemsiz keçirildiyinin şahidi olduq. Heç bir ciddi pozuntu qeydə almamışıq. Qardaş Azərbaycan xalqına və bu demokratik proses əsasında seçiləcək yeni parlamentə uğurlar arzulayıram.

Firudin Rəcəbov,
Dağıstan Xalq Məclisinin deputatı:

- Milli Məclisə keçirilən növbədənkənar seçkilərlə bağlı Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlamentlərarası Assambleyasının beynəlxalq müşahidəçiləri Xaçmaz rayonunda da seçki prosesini izləyirlər. 57 saylı Xaçmaz şəhər və 58 saylı Xaçmaz kənd seçki dairələrinə daxil olan məntəqələrdə seçki prosesini müşahidə etdik. Hər yerdə seçkilər mükəmməl təşkil edilib. Hər şey qaydasındadır. Çox normal seçki keçir. Yerli müşahidəçilər də hər hansı qayda pozuntusu olmadığını bildirirlər. Hər kəs istədiyi namizədə sərbəst səs verir.

Jivota Starçeviç,
Serbiya Milli Assambleyasının üzvü:

- Azərbaycan parlamentinə keçirilən növbədənkənar seçkilər son dərəcə yüksək demokratiya şəraitində təşkil olunub. Təmsil etdiyim missiyanın qənaətinə əsasən, Azərbaycandakı parlament seçkilərinin növbədənkənar keçirilməsi həm yerli, həm də beynəlxalq qanunvericiliyə müvafiqdir.

Bu gün səhər Bakıda bir neçə məntəqədə müşahidə aparmaq imkanım olub. Bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycanda seçki prosesi yüksək demokratiya şəraitində təşkil olunub. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda budəfəki seçkilər növbədənkənar keçirilir. Bu da qanunvericiliyə tamamilə uyğundur. İstər yerli, istərsə də beynəlxalq müşahidəçilərin səsvermə prosesini izləməsi üçün beynəlxalq qanunvericiliyə uyğun şəkildə şərait yaradılıb. Mən bunlardan çox məmnunam.

Ditmir Buşati,
ATƏT-in Demokratik Təsisat və İnsan Haqları Bürosunun (ATƏT/DTİHB) seçki müşahidə missiyasının rəhbəri:

- ATƏT/DTİHB-nin müşahidəçiləri növbədənkənar parlament seçkilərini müşahidə etmək üçün dəvət edilib. Biz burada olduğumuz dövrdə həm iqtidar, həm müxalifət nümayəndələri ilə, eyni zamanda QHT-lər, KİV nümayəndələri ilə də görüşlərimiz olub. Məqsədimiz ölkədəki siyasi mühiti daha yaxşı müşahidə etməkdir. Sizi tam əmin edirəm ki, müşahidə etdiyimiz hər bir məqam hesabatda əks olunacaq. Beynəlxalq müşahidəçilərimiz bütün regionlarda işlərini davam etdirirlər.

Nurlan Kolçukeyev,
Qırğızıstan Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədr müavini:

- Azərbaycanda keçirilən növbədənkənar parlament seçkilərində seçicilərin aktiv olması çox sevindirici haldır. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin xətti ilə Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərini monitorinq etmək üçün dəvət edilmişik. Müşahidə etdiyimiz bütün məntəqələrdə insanlar seçki qutusunun başına gəlir və aktiv səs verirlər. Onlar öz konstitusiya hüquqlarından istifadə edərək öz seçimlərini edirlər. Seçki ölkənin siyasi həyatında çox vacib məsələdir və insanların seçkidə kütləvi şəkildə fəal iştirak etməsi çox sevindirici haldır.

Müşahidə etdiyimiz bütün məntəqələr lazımi avadanlıqlarla təchiz edilib və dünya standartlarına tam uyğundur. Bütün seçki məntəqələrində seçici siyahıları yerləşdirilib və hər seçici bu siyahılarda öz adlarını tapa bilər. Seçki məntəqələrində istər partiya nümayəndələri, istərsə də bitərəflərin müşahidə kimi təmsil olunması, hər bir seçicinin səsvermə zamanı şəffaf mürəkkəbdən istifadə etməsi bu seçkilərin şəffaf keçirilməsinin göstəricisidir.

Seçki məntəqələrində çox xoş əhvali-ruhiyyə mövcuddur. Gördüklərimiz bizə deməyə əsas verir ki, seçkilərdə hər hansı saxtakarlıq hallarının olması mümkün deyil.

Mukaş İskandirov,
TÜRKPA-nın müşahidəçilər qrupunun tərkibində olan Qazaxıstan parlamentinin deputatı:

- Biz əvvəlcə Bakıdakı seçki məntəqələrinin açılışlarında iştirak etdik. Sonra Qobustana gəldik. Hazırda isə Şamaxıda seçkiləri müşahidə edirik.

Əvvəla, mən bütün Azərbaycan xalqını təbrik edirəm. İnanıram ki, bu seçkilər uğurla keçəcək. Seçkilərin Azərbaycan xalqı üçün xeyirli olacağına ümid edirəm. Bütün namizədlərə uğurlar arzulayıram.

Səbuhi Temirov,
Demokratiya və iqtisadi inkişaf üzrə GUAM təşkilatının nümayəndəsi:

- Azərbaycanda parlament seçkiləri üçün ideal şərait yaradılıb. Tarixi bir an yaşanır və Azərbaycan xalqını bu münasibətlə təbrik edirəm, çünki seçkilər ölkənin bütün ərazisində keçirilir. Mənim fikrimcə, müasir demokratik standartlara uyğun əla şərait yaradılıb. Bütün seçicilər öz seçimini sərbəst şəkildə edə bilirlər. Partiyalardan və müstəqil namizədlərdən olan müşahidəçilər məntəqələrdədirlər. Ümumilikdə seçkilər çox yaxşı təşkil edilib və bütün müasir demokratik tələblərə cavab verir.

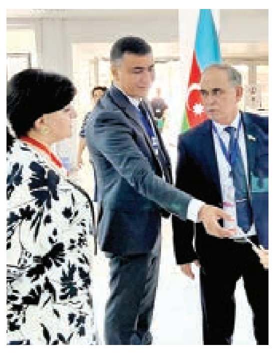

Tolibjon Madumarov,
Özbəkistan parlamentinin deputatı:

- Azərbaycan vətəndaşları kimə səs verəcəklərini yaxşı bilirlər. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) Parlament Assambleyasının (PA) beynəlxalq müşahidəçilər qrupunun tərkibində Azərbaycana gəlmişəm. Seçki prosesi məntəqələrdə qanuna uyğun şəkildə həyata keçirilir. Biz seçicilərlə söhbət etdik - onlar namizədləri tanıyırlar, kimə səs verəcəklərini bilirlər. Vətəndaşlar yaxşı məlumatlıdırlar və seçkilərin əhəmiyyətini dərk edirlər.

Rado Fonda,
İtaliyanın "SWG S.P.A" tədqiqatlar şirkətinin nümayəndəsi:

- Azərbaycanda birinci dəfədir ki, "exit-poll" keçiririk. Biz Naxçıvan Muxtar Respublikasından başqa, ölkə daxilində 119 seçki məntəqəsində müşahidə missiyası həyata keçiririk. Təmsil etdiyim şirkət siyasi və sosioloji tədqiqatlarla məşğuldur. Biz İtaliyada və digər xarici ölkələrdə "exit-poll" keçirməklə məşğuluq. Azərbaycanda apardığımız müşahidələrimizə əsasən, seçki prosesi maneəsiz keçir.

Aleksandr Jukov,
MDB Seçki Müşahidə Şurasının üzvü:

- Seçki prosesi normal keçir. Vətəndaşlar istədikləri namizədə sərbəst səs verirlər. Heç bir qanun pozuntusu müşahidə etmədim. Seçki çox yaxşı təşkil edilib. Komissiya üzvləri öz işlərinə böyük məsuliyyətlə yanaşırlar.

İqor Xalin,
Rusiya Federasiyası Tümen vilayəti Seçki Komissiyasının sədri:

- Mən Rusiya Federasiyasının Tümen vilayətindən Müstəqil Dövlətlər Birliyinin missiyasını təmsil edirəm. Cümə günündən Azərbaycandayıq. Bu müddət ərzində biz MDB missiyasının qərargahında görüş keçirməyə nail olmuşuq, sorğu vərəqələri, seçki məntəqəsində necə işləmək barədə tövsiyələr almışıq və Lənkəran şəhərində fəaliyyət göstəririk. Biz çox dəqiq və mütəşəkkil işləyən seçki məntəqələrini görə bildik. Bu gün seçki məntəqələrinin açılışında olduq və gün ərzində 10-a yaxın seçki məntəqəsində müşahidələr apardıq. İnsanlar istəklə, xoş əhvali-ruhiyyə ilə səsverməyə gəlirlər. Gizli səsverməyə riayət olunur.

Vlada Qalan,
ABŞ-nin "ORACLE ADVISORY GROUP" təşkilatının nümayəndəsi:

- İndiyədək seçki prosesinə maneə yaradan heç bir halla qarşılaşmamışıq və ümid edirik ki, günün sonuna qədər belə davam edəcək. Azərbaycana - Bakıya təkrar səfər etməkdən çox məmnunuq. Biz artıq 7-ci dəfədir burada seçkiləri müşahidə edirik. Daha əvvəllər hətta referendum seçkilərində iştirak etmişik.

Bizim komandamız Azərbaycanda 2013-cü ildən bəri çalışır. Komandamız bir aydır ki, "exit-poll"un təşkili məsələləri ilə məşğuldur. Bu seçkilərlə əlaqədar 875 məntəqədə "exit-poll" aparmışıq və 21 mindən çox respondentin fikirlərini almışıq. Hər məntəqədə iki əməkdaşımız var. Bu günün sonunadək müsahiblərimizin sayını 63 minə çatdırmağı düşünürük.

Nur Cahan Bin Mohamed,
Malayziya parlamentinin nümayəndəsi:

- Azərbaycanda parlament seçkiləri yüksək səviyyədə təşkil edilib. Mən ikinci dəfədir ki, Azərbaycanda seçkiləri müşahidə edirəm. İlk dəfə 2024-cü ilin fevral ayında prezident seçkiləri zamanı burada olmuşam. Mənim müşahidələrimə görə, parlament seçkiləri çox fəal şəkildə keçirilir. Seçki prosesi sabit keçir və heç bir qanun pozuntusu qeydə alınmayıb. Ümid edirəm ki, Azərbaycan xalqı seçkilərin nəticələrindən qürur duyacaq.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"